

Čís. 2506.

K skutkové podstatě zločinu Šu 85 b) tr. zák. stačí dolus eventualis.

Dolus eventualis jest tu, když pachatel v době závadného jednání, uvědomiv si možnost, že z jeho jednání vzejde výsledek skutkovou podstatou dotyčného zločinu předpokládaný, souhlasil s tím, by výsledek ten z jeho jednání nastal, takže by ho od onoho jednání nebyla zdržela ani jistota, že k výsledku tomu dojde.

(Rozh. ze dne 12. října 1926, Zm I 415/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalované do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v Chebu ze dne 7. června 1926, jímž byla stěžovatelka uznána vinnou zločinem veřejného násilí podle Šu 85 b) tr. zák., zrušil rozsudek soudu první stolice a věc vrátil nalézacímu soudu k opětovnému projednání a rozhodnutí.

D ů v o d y:

Zmateční stížnosti, jež napadá rozsudek první stolice po stránce subjektivní důvodem zmatečnosti podle čís. 9 písm. a) Šu 281 tr. ř., nelze upřítí důvodnosti. Spis obžalovací uplatňoval v posledním odstavci důvodů, že obžalovaná jednala alespoň s úmyslem eventuálním, protože si — byť snad původní její úmysl nebyl směřoval k rozbití sklenic a tím ku poškození cizího majetku — musela přece býti vědoma jako dospělá osoba, že jest s jejím činem naprosto (t. j. asi nutně) spojeno poškození cizího majetku a nebezpečí pro lidské zdraví. Rozhodovací důvody první stolice pak po stránce subjektivní zjišťují, že si obžalovaná byla v okamžiku činu skutečně vědoma nebezpečí, jež mohlo z jejího jednání nastati, a vyslovují dále, že lze sice připustiti, že obžalovaná neměla předem úmyslu, mrštiti sklenicemi o zeď, by poškodila cizí majetek, při čemž tělesná bezpečnost lidí byla ohrožena, že však jest nesporně dán dolus eventualis. Stížnost napadá tento závěr přímo toliko námitkou, že skutková podstata zločinu, jímž byla obžalovaná uznána vinnou, předpokládá přímý zlý úmysl, poškoditi cizí majetek — přesněji způsobiti majiteli věci jejím zničením anebo poroucháním újmu na majetku — a že nestačí dolus eventualis, jehož jsoucnost v platném zákoníku trestním jest prý pochybná. S námitkou tou souhlasiti nelze. Pojímá-li se podstata úmyslu eventuálního správně v ten smysl, že jest dán, když pachatel v době závadného jednání — uvědomiv sobě možnost, že z jeho jednání vzejde výsledek skutkovou podstatou dotyčného zločinu předpokládaný, — souhlasil s tím, by výsledek ten z jeho jednání nastal, takže by ho od tohoto jednání nebyla zdržela ani jistota, že k výsledku tomu dojde, — jsou v duševních úkonech pachatelových dány obě složky trestním zákonem při vymezení pojmu zlého úmyslu v Šu 1 vytčené, t. j. jak představa o výsledku tom, tak i rozhodnutí vůle k němu směřující, neboli pachatel měl výsledek ten na zřeteli a rozhodl se proň, jak ustanovení Šu 1 tr. zák. předpokládá.

Stížnost poukazuje větou, že ze zjištění prvé stolice neplyne, že obžalovaná měla v době, kdy sklenicemi házela, úmysl, poškodit cizí majetek, zřetelně k výtce, že pojem úmyslu eventuálního nedošel v rozsudku skutkového opodstatnění. S námitkou tou je stížnost v právu, neboť rozhodovací důvody nezmiňují se o kladných duševních úkonech obžalované k výsledku rozbití sklenic se vztahujících. Převzaly z obžalovacího spisu obraty o úmyslu eventuálním a nedostatku přímého (původního, předního) úmyslu poškodit cizí majetek, ale nepřevzaly současně i další větu (po případě po vhodné její opravě), jíž obžalovací spis rozvedl pojem úmyslu eventuálního ve skutečnosti s ním se srovnávající. V obhajobě obžalované, rozhodovacími důvody správně a vyčerpavě uvedené, není zmínky o tom, zda obžalovaná připouští, že si byla v době, kdy sklenicemi házela, vědoma, že se sklenice rozbijí a že tím způsobí hostinskému škodu na majetku. Jako záměr obžalované označují rozhodovací důvody její úmysl, odvrátiti od manžela jeho utiskovatele (osoby, jež naň útočily), poukazují na rozčilení obžalované a neuvádějí ničeho, co by mohlo býti obžalované pohnutkou ke způsobení majetkové ujmy majiteli sklenic (hostinskému). Není posléze ani ze souvislosti s ostatními rozhodovacími důvody naprosto jasným význam slova »předem«, jímž v záporném závěru o přímém úmyslu nahradily rozhodovací důvody slovo »původní«, spisem obžalovacím použité. Při tak sporém obsahu rozhodovacích důvodů nejsou bezdůvodnými pochybnosti o tom, zda si nalézací soud v úvahách o subjektivní stránce skutku správně uvědomil rozdíl mezi úmyslem eventuálním a nedbalostí vědomou, která má s oním úmyslem společnou představu pachatele, že ze zamýšleného jednání může vzejíti dotýčný trestný výsledek, ale liší se od něho tím, že v ní není onoho prvku vůle a že pachatel předpokládá, že přes povšechný směr jeho jednání ke trestnímu výsledku v konkrétním případě výsledek ten nenastane. Nemůže-li takto býti vyloučena možnost, že nalézací soud řídil se mylným právním názorem, k pojmu úmyslu eventuálního se vztahujícím, je tím povážlivější vada, že opomenul opodstatniti závěr, že obžalovaná jednala nesporně s úmyslem eventuálním, skutkovými závěry o dotýčných složkách vnitřního děje. Skutková podstata zločinu, jímž byla obžalovaná uznána vinnou, není tím, co na skutečnostech v rozsudku zjištěno, naplněna v zákonné známce zlého úmyslu a rozsudek jest, poněvadž by bez takového úmyslu bylo o skutku uvažovati s hlediska §§ú 8, 411 a 431 tr. zák., zmatečným podle čís. 10 Šu 281 tr. ř. Bylo proto stížnosti vyhověti a to, ježto se při onom nedostatku skutkových zjištění nelze obejít bez nového hlavního přelíčení v prvé stolici, podle Šu 5 zákona čís. 3 ř. zák. z roku 1878 ihned v zasedání neveřejném.

Čís. 2507.

Zrušovací soud není oprávněn přihlížeti k formálnímu zmatku (§ 281 čís. 5 tr. ř.) z moci úřední.

Vypovězení ze země ve smyslu Šu 25 tr. zák. jest zostřením trestu a jako takové sdílí osud hlavního trestu; odvolání ve prospěch obžalo-